

DÉLVIDEK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca
28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét
érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona.
Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner féle könyvnyomdai műintézet
Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések
hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben
egy sor 20 f.
Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XIV. évfolyam.

Vasárnap 1905. évi augusztus hó 6-án.

32. szám.

A senki gyermekei.

A törvény, melyet a gyermekvédelemről hozni fognak, egyike lesz azoknak, melytől a magyar közélet javulását várjuk. Aki mélyebben beletekint társadalmi viszonyaikba s különösen a szegényebb néposztály életmódját kíséri figyelemmel, az elé megdöbbentő pusztulás képe tárul.

A törvénytelen gyermekek sorsa, már a szegényebb sorsu nőké, egyenesen borzasztó. A társadalom megveti, kitaszítja köréből az anyává lett leányt, akire nézve a szenvedések egész Kálváriáját jelenti az újszülött. Nem csoda, ha legtöbbször a bukott leányoknak, minden áron szabadulni akar gyermekétől, az anyai szeretet elnyomja bennük a szégyen és a megvetettség érzetét, s kiadják gyermekeiket eltartásra. Legtöbbször szegény parasztszerepek foglalkoznak iparszerűleg a bukott leányok gyermekeinek eltartásával. Havi 4–6 forintot kapnak a némberek s ha elgondoljuk, hogy ezen a pénzen a gyermekeltartó még nyerni is akar, tiszta képet alkothunk magunknak arról, milyen ellátásban lehet része része annak a szerencsétlen gyermeknek. Így esik meg aztán, hogy évente sok százezer piczi bimbó fonnyad el s rohamosan szaporodnak a falusi temetőekben a jeltelen kis sírok, eltartásra

kiadott gyermekek sírjai. S annak a gyermeknek, aki a gyermekeltartó asszony házában el nem pusztul a nélkülözések, betegségek és durva bánásmód folytán, aki életben marad — annak talán jobb lett volna meghalnia. Mert bűn, szenny és megvetettség közepette nő fel az ilyen gyermek, erkölcsi fogalmai meglazulnak, lelke hátrányosan fejlődik, nem ismeri meg az élet jó és nemes oldalait, csak a bűnöslet és a kínoslat. Elzüllött emberré nő fel az ilyen gyermek. Közülök kerül ki a tolvajok betörők, csavargók és egyéb veszedelmes ekzisztenciák nyolczvan százaléka. Hallgassuk csak végig a büntető bíróságok tárgyalásait, s tapasztalni fogjuk, hogy az említett bűnök legnagyobb részét olyan emberek követik el, akik az apjukat nem ismerték.

A szomorú sors, mely a törvénytelen gyermekekre és anyjára nehezedik, egy másik borzalmas és általános bűnnek az okozója: a gyermekelhajításnak. Szinte rémes az, ahány ilyen bűnt Magyarországon elkövetnek. A megszokás folytán egyes vidékeken annyira eltompult az érzék e bűnnel szemben, hogy még csak nem is nagyon titkolják. Az is konstatálható, hogy ugyancsak e megszokottság folytán sok orvos van, a ki a bűn végrehajtásában segédke-

zik, a bábák legnagyobb része pedig professzionátus angyalcsináló.

Minden lelkiismeretfurdalás nélkül iratnak ki a gyermekek az anyjuk szive alatt — a társadalmi pusztulásnak és züllöttségnek rettenetes képe ez.

Ezen óriási bajok ellen akar a magyar népnek védelmet nyújtani az intező körök azon akciója, melylyel a gyermekvédelem ügyét rendezni óhajtják.

Ez a védelem, ez az orvosság valóban hathatósnak is ígérkezik, bizton várhatjuk, hogy orvosolni fogja a bajt, ha a reform kellően nagyarányu lesz.

Ha majd ingyenes gyermekmenhelyek állnak az anyává lett leányok rendelkezésére, ahol gyermekeiket gond nélkül elhelyezhetik, meg fog változni ez a helyzet.

A gyermekmenhelyek úgy vannak kontemplálva, hogy azokban a gyermek nem csak gondos ellátást kapjon, hanem, hogy becsületes munkás tagjává neveljék a társadalomnak. Hármassal nagy célt szolgálunk ezzel. Megmentjük a fiatal anyákat a kétségbeesztő gondtól, amit az ilyen gyermek születése okoz. Megmentjük a gyermeket az elzülléstől s jóra való kézműveseket nevelünk belőlük. Elejét vesszük az angyalcsinálás bűnének.

Tárcza.

Nyáralás után!

Kedves barátom!

Jaj Istenem, ha a mama tudná, hogy én most magának levelet írok. De hát nem tudok a kérésének ellenállni; aztan ugyis azt mondja hogy ez csak amolyan irodalmi levelezés. Hát írok.

Tudja, ahogy a múlt héten megjöttünk Bárdról, a nyáralásból, hát annyi dolgunk volt a lakással, hogy még most is alig lélegzem. A fejem is fáj a sok szellőztetéstől s váltig erősödöm a mamának, hogy migrainom van.

— Na persze — mondja a mama — most jövünk faluról és fejfájásról panaszkodik a kis-asszony. Szégyelheti magát!

Hát az igaz, hogy megerősödtem a nyáron és meg is nőtem. Épen tizenhárom milli métert. Na mondja, barátom, tizenhárom milli métert! A mama nem akarja hinni, hogy rövidék a ruhám.

Ad vocem ruha! Ma délelőtt a mamával kiszaladtunk egy kicsit a Kossuth Lajos utcába. Na tudja, majdhogy össze nem estem. Négy hónap alatt ennyi ideig voltunk Brádon; ugy-e hosszú nyáralás? Hát négy hónap alatt képzelje barátom, úgy megváltozott a divat, hogy én szaladni akartam a muzeumba, hogy

tegyenek spirituszba. A mama persze össze-szidott, hogy mit léhaskodom, de láttam, hogy őt is bosszantja ez a metamorfozis, hogy a jóska szavaival éljek.

Ezek a szörnyű fodros ruhák — bro! Megyünk a koronaherczeg utcába, hát ott is ugyanily toilettek: a Váci-utcában pláne még a színek is olyan szecessziósak. Mert szecesszió ez barátom, csupa szecesszió! Minalunk Brádon ugyan neki menne a bivaly, de hát ez izlés dolga. De gustibus! — hogy újra idézzem a klasszikusokat.

— Na mondtam a mamának — akár ki se bujjunk a lakásunkból, amíg a szabónők nem rendezi a viszonyokat.

A mamát láthatólag igen bántotta a ruha studiumok ez eredménye, én azonban, hogy őszinte legyek, nagyon megörvendtem neki. Új ruhát kell csináltatni s most már sikerülni fog valahogyan egy pár ujjhossznyit-hozzá alkudnom a ruha-aljhoz.

Igaz, ma a déli korzón a ruha studiumok közepett egyszerre csak elénk termett a kis Karoly, a „mama kedvence“ tudja.

— Na — mondja, nagy áhitattal, működésben műértően fixírozott — maga nagyon briliánsul fest Janka!

— Hjah, Brád! — mondom erre én ajtatos szemforgatással és majd megpukkadtam, mikor láttam, hogy a mama minden csomagot, amit összevásároltunk, a Karolyka nyakába rak,

Hanem annyit emlegettem már magának Brádot, kedves barátom, kell valamit írnom róla.

Brád fekszik az északi szélesség... azaz, hogy ezt nem tudom egész pontosan. Szóval Brád fekszik valahol. De szép fekvése van. Nagy hegyek tövében, a Körös völgyén, csomó erdő között, szóval ingen briliánsul fest, amint Karolyka mondaná.

Négy hónap alatt, kérdezi maga, mit tudtam én csinálni Brádon? Hát ittam harmatot, mosdottam virágillattal és fürödtem napsugárban. Tetszik így? Vagy talán igen költői.

Hát volt egy nagy szalmakalapom, azt teletüzdelttem pipacsviraggal, aztán nyakamba kerítettem a rétet, az erdőt és versenyt énekeltem a madarakkal és versenyt szakadtam a széllel. Szóval pompásan mulattam. Aztán ettem, mint a farkas. De nem harmatot.

Most persze maga gunyosan mosolyog. Na ne is tagadja; kikaczag, hogy milyen falusi liba lettem. Hát nincs igaza, csak azért is. Mulattam maskép is, valóságos tiszték kurizáltak nekem, három hadnagy, két főhadnagy s egy fél őrnagy. Az őrnagy tudniillik nyugalmazott volt. Ma nem is zavarta a nyugalmamat.

Hanem a hadnagyok s a főhadnagyok! Nagyszerű fiúk! Igazán, lelkesedtem értük. Mondtam is a mamának, de neki épenséggel nincs érzeke az ilyesmi iránt. Leszidott.

NAPI HIREK

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Dr. Greszler Gyula német és francia tanart a helyben áll. főreáliskolához helyezte át.

Jegyesek. Berger Dávid helybeni szobafestő eljegyezte Sonnenschein Hilda kisasszonyt.

Kanovics püspök meghalt. A katolikus egyházat és a székesfőváros nyolczadik kerületének katolikus közönségét sulyos csapás érte: Kanovics Béla Mór, czimzetes püspök, józsefvárosi apátlébános 4-én reggel 7 órakor, hosszas szenvedés után szívizélhűdésben meghalt. Az agg főpap szeptemberben ülte meg aldozó pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját s aranymiséje alkalmából a király orsolai czimzetes püspökké nevezte ki. A halottat átviszik a józsefvárosi plébaniatemplomba, ahol díszes ravatalra helyezik. A megboldogult földi maradványai vasárnap azaz 6-án d. u. 5 órakor fognak a kerepesi-uti temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Jubileum. Jul. hó 30-án fényes ünnepélyt rendezett a helybeni önkéntes tűzoltóság parancsnokának Fruhauf Karoly var. tiszteletere 15 éve mar, annak, hogy buzgóságával, szeretetével és emberi szeretett onfelaldozásával vonta magára a helybeni közönség figyelmét és viszont szeretet, melyből is kitunt, hogy midőn őt társai ünneplik ők jelen vannak és örvendeznek és éreznek az ünneplővel együtt. Nemes hivatás az Övé, ne lankasza el a szorgalmát sosem hanem csak segits mig csak segíthets majd megsegit érte a jó Isten; az vezérel minden utadon és kérni fogjuk mink engedje megérni azt az időt, hogy körünkben 25 éves jubileumát meg ülhette 1/29 órakor megjelent az ünneplé kedves felesége és karsársai kíséretében. Mazsary R. S. parancsnok fogadta és beszédben üdvözölte az ünneplétt, és egyszersmind feltuzte a 15 éves szolgálati érdmet és atnyujta a fényes csoportképet melyet kartársaitól kapott. Üdvözölték még a környékbeli parancsnokok is. Tiszteletere hangversenyzet 3 helybeni dalárda. Hangverseny után tancz következett, mely kora reggelig tartott.

Magnetikai felvételek a délvidéken. A magyar tudományos akadémia megbízásából annak elnöke, báró Eötvös Loránd volt vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, jelenleg egyetemi tanár, valamint segédei, dr. Pekár Dezső és Fekete Jenő ez év nyarán és őszén a vármegye területén magnetikai és geophysikai felvételeket fognak kunn a szabad ég alatt végezni. A felvételekhez szükségesek sátrak és mérőeszközök a körülményekhez képest, néha éjszaka is künn fognak maradni a szabad

Zuárd, Viktor, Elemér, Gaspár, Toni. Így hitták őket. Szegények olyan porosak voltak, mikor megismerkedtünk. Nagyhagyakorlatotak és Bradra szállásoltak be őket két hétre. Na volt is mulatság! Minden éjszaka éjjeli zenét kaptam.

Tudja maga mi az éjjeli zene? Ha nem tudja, fogadja mélységes megvetésemet. Hát leirom...

A hold ezüstösen világít le a dermedten alvó tajra. Egyszer csak halkán, mélabusan föl-sir egy hegedű valahol. Egy szál csak, barátom, egy szál. Hanem ez aztán úgy sir, hogy minden élő lény könnyezni kezd bele. A tyukkecreczben a tyukok, kakasok korusban kezdik kísérni a hegedű sirását. A kerítések mögöl gyanús mormogás hallatszik. Ebben a pillanatban belezug a hegedű — szólamba a bracs dúruzsolása, a nagybögő horkolása, ekkor aztán a mormogás ugatásba megy át, majd üvöltésben fejeződik be. A kutyák osztoznak a gyönyörűségben.

Ebbe az elringató szimfoniába végül pedig beleszól egy borizú hang és azt sirja a nő-tával:

Ha elmegyek kis angyalom messzire.
Jutok-e majd néha néha eszedbe?

Na hát, ha mast igen, de ezeket az éjszakaiakat igazán nem lehet elfelejtetni. Az utolsó éjszakan mar mint a tiszték utolsó éjszakáján — Zuárd adta az éjjeli zenét. Nagy keservesen neki támaszkodott egy akáczfának és onnan dirigálta a cigányokat.

A többiek pedig táncoltak a szomorú nő-tára. Ugy gondolom egy kicsit be voltak csipve. Toni járta a legkeservesebben. Andalgoan,

ban. Hogy a tudományos vizsgálataikban nevezett urak sem feltartóztatva, sem háborgatva ne legyenek, Temes- és Torontál vármegyék alispánjai felhívták az alajuk rendelt hatóságokat, hogy a kiküldötteket abbeli feladatunk teljesítésében jóakarattal támogassák, a községek lakosságát pedig figyelmeztessék, hogy e kiküldötteket tudományos működéseikben semmiféle módon ne zavarják, hanem ott s ahol erre esetleg szükségük lenne, nekik segítségökre legyenek. Végül felhívták a hatóságokat, hogy gondoskodjanak egyszersmind afelől is, hogy amennyiben a többször nevezett kiküldöttek ezt bármikor és bárhol kívánják, akár személyük megvédelmezése, akár értékes eszközeik megőrzése céljából, költségükre haladéktalanul rendőri vagy csendőri közegek álljon rendelkezésükre.

Gazdasági iskolák a tanítónépzőkben. A vallás- és közoktatásügyi miniszter korrendeletet intézett valamennyi tanfelügyelőhöz, a kinek kerületében tanító vagy tanítónépző van, a melyben elrendeli, hogy a folyó iskolaévtől kezdve mindazon állami tanító és tanítónépző intézeteknél, a hol a gyakorló iskola eddig csonka, azaz V—VI. osztály és ismételőiskola nélkül való volt, életbe kell lépíteni az V. és VI. osztályt és a gazdasági irányú ismételőiskolákat. Meghagyja továbbá a miniszter, hogy a növényeknek alkalmat kell adni, hogy minél többet foglalkozzanak a gazdasági iskolában. Tervbe vette továbbá a miniszter hogy valamennyi tanítónépzővel kapcsolatosan főziskolát és kisebb házi gazdaságokat rendeztet be a gyakorlati oktatás céljaira.

Bródy Sándor egészséges. Öszinte örömmel értesülünk, hogy Bródy Sándor, a kitűnő író, hétfőn elhagyhatta a Wiener Allgemeine Krankenhaus betegszobáját, ahol négy hétig feküdt nehéz kórágyon. A kórház orvosainak gondos ápolása folytán Bródy Sándor annyira felépült már betegségből, hogy egy időre Bécs mellé egy üdülőhelyre vonulhatott s legközelebb hosszabb tengeri utra mehet.

Baptista keresztelek Aradon. Érdekes vallási szertartás folyt le a múlt heten az aradi törvényszéki palota mögött. Már előzőleg híre járt, hogy a szabadfürdő közleiben a Maros folyóban baptista keresztelek lesz. A keresztelek ajtatos formáságok között folyt le. Összesen huszonnyolczan tértek át a baptista hitre, kik közül nyolcz éltebb férfiú három fiú, tíz idősebb férjes asszony és hét leány. Aradról tizenketen, Kurticsról tizenhárom, Szederhatról pedig harmin keresztelek tek meg a Maros hullámaiban. A huszonnyolcz megkeresztelendő és a hívek delután három óra előtt csoportokban vonultak a Maros partjára a Közép-utca 17. szám alatti imaházból,

érezssel táncolt s egyszer csak zupsz! belesett a kut mellett a pocolyába.

Hahaha! Azt kellett volna látni! Juj, de jól festet. Annyit kacagtam akkor éjszaka, hogy fájt a fejem.

Szegény Toni! Meghallotta a kacagásomat a malőr pillanatában, mert másnap nem jött el bucuzni. Kimentette magát. Na de igazán briliánul festett.

Amelyhez hasonló jókat, hogy újra a klaszikusakat citaljam-magának is kíván

kis barátnője
Janka.

Szegény szívem, fájo szívem....

Szegény szívem, fájo szívem
Nem tud többé szeretni,
Csak egy volt, a kit szerettem,
Azt is el kell feledni.
Elfeledni? — óh, nem lehet,
Akarmint is akarom; —
Megesalta a hű szívemet,
Feledni nem — nem tudom!...

Holdvilágos késő éjjel...
Nem bírok elaludni, —
Azt a kislányt, barna kislányt
Nem tudom elfeledni.
Azt a csalfa, barnya kislányt
En csak akkor felejttem,
Ha meghalok és a földet
Felhantójak felettem.

ahol a víz mellett vászonsátor volt felállítva. A huszonnyolcz férfi és nő fehérbe öltözködve állott körbe. A szertartást Kornya Mihály nagyváradi baptista lelkész végezte, aki fekete talárba öltözve imát mondott és beszédet tartott, Vargandan György pedig a beszédet román nyelven tolmácsolta. Ajtatos zsolttárok éneklése után Kornya Mihály derékig bement a Marosba. A megkeresztelendőek egyenkint állottak eléje. A lelkész a mellükön összetett kezűknél és fejüknél fogva hanyatt bemártotta valamenyit a vízbe. Ezután ismét körbe állottak az új hívek és szent zsolozsmákat énekeltek. A keresztelek után a hívek visszatértek a Közép-utcai imaházba, ahol áldáskérés volt s a megkeresztelték az első urvacsorában részesültek.

Az O. M. K. E. székely kerületi gyűlése. Augusztus 13-án tartja az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesül és székely kerülete Székely udvarhelyt első beszámoló gyűlést. Találkozása akar ez lenni a keleti hazarészben mindazoknak a kik az Omke mozgalma, s egyben a Székely föld iránt érdeklődnek. Gondoskodva van, hogy a vendégek a természeti szépségekben gazdag vidék (fürdőit, borviz forrásait stb.) meglássák s a székely népet is megismerjék. Az elszállásolás végett a részvételt Marosvásárhelyre Harmath Sándor elnöknek kell bejelenteni. A gyűlést követő napokon kirándulás lesz a székelyföld több fűrdőjére.

Kitiltás az iskolákból. Ismeretes Dudas Emil zentai gimnaziumi tanuló esete. A diakember, aki fia Dudas Lajos zentai polgarmesternek, egyik társát az iskolában revolverrel meglötte, amiért a szabadkai esküdtbírósg nagyobb pénzbüntetést rótt reá. Dudas Emil esetevel foglalkozott a vallás- és közoktatásügyi miniszter is, aki ma leküldött rendeletével a merénylő diakt Magyarországon összes középiskolából kitiltotta.

A primási palota elégett múkincesei. Eztergombot jelentik: Az egész városban nagy feltűnést keltett az a szomorú dolog, hogy a primási palota régiséggyűjteményében felhamvadtt múkincesek nem voltak biztosítva; sem a képtár, sem a könyvtár, de még a palota belső berendezése sem, úgy, hogy az „Adria“ biztosító társulat, amelynél a palota 8000.000 koronára biztosítva van, csak az elégett ajtó és megrongált falakért járó összeget fogja kifizetni.

A pápa unokahuga menyasszony. Rómából jelentik, hogy Parolin kisasszonyt, a pápa unokahugát eljegyezte a nemesi gárda egyik tagja. A házasság a pápa beleegyezésével történik.

Főiskolai hallgatók mulatsága. A verseci főiskolai hallgatók nyári tanczvigála, mely az összes nyári mulatságok legfényesebbike szokott lenni, ez idén augusztus hó 12-én lesz a Glückmann-féle vígadó összes helyiségeiben. Tekintettel azon körülményre, hogy ezen mulatságon szokott a legtöbb fiatal ember lenni, a szép nem nemcsak a mi városunkból, hanem a vidékről is nagy számban szokott egyetemi hallgatóink ezen vigalmára ellátogatni. A mint értesülünk, a buzgó rendező bizottságnak sikerült a „Versecz Fehértemplomi-körnek“, amelynek javára, rendezik a mulatságot, Budapesten, Fehértemplomon Temesváron és a vidéken lakó tagjait rábírn, hogy azok megjelenésükkel a táncoló ifjak számát növeljék és így előre láthatólag megint annyi tancos lesz, hogy a leányok majd nem panaszkodhatnak arról, hogy nem táncoltak eleget. A meghívókat a heten szetküldte a rendezőbizottság. A ki valami oknál fogva meghívót nem kapott és arra igényt tart, sziveskedjék Skala Józsefhez (Ostheimer utca 17) fordulni.

Cirkus f. hó 2. óta időzik városunkban Picardi Cirkusa, mely 35 kiváló művészektől áll e társulatról csak dicsérő kritikát hozhatunk, ugyan lovai nem érnek sokat de annál nagyobb elismerés illeti a Picardi családot, mely bamulatos mutatványaival elragadtatja a nézőket; dicséretet érdemel az athléta is, melyet közönségünk már a tavaszi díjbirkózásból ismer, nagy erejével elragadja közönségünket akik belépésekor már óvációban részesítik. Van a társulatnak még egy disztagja, mely tényleg művész, ért az mindenhez és az, a Dummer August. Músoruk nagyon változatos, a tarsulat többi tagjai nagyon megálják helyüket. Mint látjuk rövid idő alatt nagyon partolja közönségünk e művészetet, melyet a telt ház bizonyítanak. Meg is érdemi Picardi Cirkusza, hogy

pártolják, mert a társulat elsőrangú művészekből áll, kik tudományukkal helyt állanak. A nagyérdemű közönség pártfogásába ajánljuk Picardit, mert csak rövid ideig időzik városunkban, és innen Pancovára indul, a hova a kiállítás idényre szerződött van.

Daleut. Tegnap tartotta a város ligetben az iparosok dalköre hangversenyyel egybekötött táncestélyét. A műsor mely 10 számból állott nagy tetszést aratott, és a közönség mely szép számban jelen volt nagy óvációban részesítette a dalkört, különösen Keller F. karmester urat illeti a dicsőség aki oly izléses műsort mutatott be a nagyközönség előtt. Fel kell még említeni Loch J. urat, aki szép tenor szólójával ismét elragadta a halgatóságot. A fényesen sikerült műsor után táncz következett, mely viradtig tartott.

A határhid elkészült. Lőcséről írják nekünk: Magyarország és Ausztria közt a Bialka határhid kiépítése éveken keresztül vitás ügy volt, míg végre a két állam részéről kiküldött bizottság közös megállapodásra jutott. E megállapodás értelmében mindegyik állam 30.000 koronával tartozik hozzájárulni az építés költségeihez. A határhid immár elkészült és a napokban adják át a közforgalomnak. Magyarország részéről Neogrady Lajos dr. szepesvármegyei alispán és Mattyassovszky Boldizsár szepesfalvi főszolgabíró, Galicia részéről pedig az országos bizottság tagjai lesznek jelen a hid átadásánál.

Szerencsétlenül járt diák. Déváról táviratozzak: Duffek Rikárd, a nagyági bányaiskola harmadéves növendéke a szünidőben gyakorlaton volt a petrosényi kőszénbányában. A bányában egy szénszállító csille elől rossz helyre menekült s feje a csille és egy bányafa közé került s teljesen összezúzódott. Duffek azonnal meghalt.

Az országos dalverseny. Az Országos Magyar Dalregyesület ez év augusztus hó 12—15-ike között Sombathelyen tartja meg az országos dalosversenyt, mely igen nagyszabású lesz s több mint 30 dalosgyűlés merközik össze, hogy megmutassa, milyen haladást ért el az utolsó két év alatt. Az ünnepély fénypontja azonban Lung György, az Országos Magyar Dalregyesület elnökének az ünneplése lesz kinek tizenöt éves elnökségét és negyven éves dalostevői jubileumát ünnepli meg a magyar dalosvilág. Hervadhatatlan érdemek fűződnek az ő működéséhez s azért az ország dalosai vert ezüstből egy remek babékoszorút készítettek az ünneplésnek.

A Wolfner gyári tűz. Budapestről jelentik: A Wolfnerfele újpesti börgyárban július 29-én óriási tűzvész pusztított. A gyár öteletes hatalmas főépülete egészen a lángok martaléka lett. A tüzet óriási erőfeszítéssel reggel három órakor sikerült eloltani. Ma délelőtt tartották meg a tűzvizsgálatot. A bizottság megállapította hogy a kár ingatlanban 500.000, ingoban pedig 600.000, összesen egy millió és százezer korona. Hogy mi okozta a veszedelmet, azt nem tudták egész határozottsággal megállapítani. Azt hiszik, hogy a cser gyuladt meg őrlés közben s ez gyújtotta lángra a berendezést. A kár biztosítás folytan megtérül.

Kutyaugatás. Nagyszombatról táviratozzak: Novak, pozsony-jabloneai plébános, a franciskanusok lakomáján azt a kijelentést tette, hogy a magyar nyelv kutyaugatás. A lakomán jelen volt a polgármester is, a ki ennek hallatára, több jelenlevő kíséretében, azonnal elhagyta a termet. A délutáni városi közgyűlésen szóváltatték az ügyet és elhatározták, hogy a pánszlav pap ellen főjelentést tesznek a hercegprímásnál és a megyénél, a rendháztól pedig az összes szubvenciót megvonják.

Elpusztult község. Vadkertről írják: A nógrádmegyei Patak községben tegnap tűz ütött ki, amely majdnem az egész községet elhamvasztotta. Többek közt leégett az iskola és a postaépület is.

Hajózási kedvezmény az O. M. K. E. tagjai részére. A cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság egyelőre a folyó évi hajózási tartamára a devény—budapest—orsovai Dunaszakaszon, továbbá a Száván és a Tiszán, valamint a magyar hajóállomásokról Belgrad, Obrenovác és Sabac szerb államokra vagy onnét visszafelé közlekedő személy szállító hajókra azon kedvezményt engedélyezte az O. M. K. E. tagjai részére, hogy azok az I. osztályon a II. osztályu menet díjért utazhatnak olyan igazolványok előmutatása mellett a mely

az egyleti tagjegyéből és a vele elvászthatlanul összefűzött és az egylet bélyegzőjével ellátott arcképből áll. A kedvezményre igényt tartó tagok felkértenek, miszrint a kerület elnökségénél jelentkezzenek és névjegy alakú aláírásukkal ellátott arcképeiket szolgáltatassák be. Az igazolványért 50 fillér fizetendő.

Tűz. Tegnap d. u. 1 órakor nagy tűz ütött ki a harmadik kerületi cséplőtelepen a kár nagy, több kazal buza és széna, égett el, és egyszer-mind egy cséplőgép is oda veszett. A tüzet csak késő este tudták lokalizálni, a fenyegető szél miatt. — Második tüzezet 3 órakor volt a Lucz-féle pusztán, melyet buzgó tűzoltóink csakhamar eloltottak.

Eltűnt jegyző-gyakornok. Gattajáról jelentik, hogy ott Schweitzer István 19 éves jegyző gyakornok, végzett kereskedelmi iskolai tanuló néhány nap óta nyomtalanul eltűnt. A kétségbeesett szülők most mindenütt kerestetik.

Tűz két gyártelepen. Még nincs egy hete, hogy egy estén két helyen is pusztított Temesvárott tűz és ma ismét két tüzezetről adhatunk hírt. Ma este kevéssel nyolc óra előtt kigyulladt az erzsébetvárosi Józsefstr. 12. szám alatt lévő és Fischer Jakab tulajdonát képező parket-, ajtó- és ablakgyár, de a rögtön odaérkezett józsefvárosi tűzoltók csakhamar eloltották a tüzet. Alighogy a tüzezet színhelyéről eltávoztak, a józsefvárosi tűzoltótorony tűzjelzője ismét tüzezt jelzett. Ez a második tűz is az Erzsébetvárosban volt, a józsefvárosi tűzoltótorony közvetlen közelében. A Tiroli utca 6. szám alatt van a Friedrich Győző és Dezső tulajdonát képező gépraktár és gazdasági gépműhely, mely félkilenckor, eddig ismeretlen okból kigyulladt. A gépműhelyben nem esett kár, a vele szomszédos gépraktár azonban a benne lévő hét cséplőgéppel és hat hordó gépolajjal teljesen leégett.

Templomrablók. Perjamosról jelentik, hogy Perjamason és Szerb Szt-Péteren kirabolták a templom perselyét A gyanu egy, azóta nyomtalanul eltűnt szabósegédre háramlik. A csendőrség megindította e nyomozást.

Anarkista Zimonyban. A belgrádi rendőrség a minap kiutasított Szerbiából a kedvesével együtt egy Kaltenhorn Albert nevű német allampolgárt. Kaltenhorn, ki már hosszabb idő óta tartózkodott Belgrádban, azt állította magáról, hogy lipcsei illetőségű német emigrans. Kiderült azonban, hogy veszedelmes anarkista s ő rendezte a legu öbbi belgrádi sztrájkokat. Jelenleg Zimonyban tartózkodik, hol a rendőrség allandoan figyelemmel kíséri.

Eleven fáklia. Dettáról jelentik: Raminievs György, a Heldenwanger és Uhrmann kereskedőcég kocsisa spirituszcsapolással volt elfoglalva. A vigyazatlan kocsis az égő gyufát egy spirituszszal telt vödörbe dobta, miallat lángra kapott a ruhája is és iszonyu égési sebeket szenvedett. A kórházba szállították.

Bartfa lángokban. Bartfa, augusztus 2. Bartfa lángokban áll. Irtózatosszélvihar van. Eddig 120 ház égett le teljesen; szomszédos községekből és Eperjesről nagyszámú tűzoltóság érkezett, akik tehetetlenül állanak az óriási tűzvészszel szemben.

Beszakadt aranybánya. Zell an der Zilleből táviratozzak: Az itteni aranybányában, amelyet ez idő szerint német vállalkozók tartanak üzemben, — a főtárna beszakadt. Emberéletben nem esett kár.

Tűz az Erzsébet-malomban. Vasárnap az esti órákban az a hír verte fel a fővárost, hogy az Erzsébet gözmalom ég. A tűzörség nagy apparatussal vonult ki és a katasztrófa híre nagy nézőközönséget vonzott az égés környékére. A tűz este 8 órakor támadt a Kárpati-utca 17-edik szám alatt lévő 11-es számú raktárban. A harminc méter hosszú, kilenc méter széles faépület nagyrészt urenen állott s így a tűzoltóság munkája főleg oda irányult, hogy a szomszédos raktárakat megmentsse. A tüzet csakhamar lokalizálták és már háromnegyed tíz órakor teljesen eloltották. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Hadiiskolák honvédtisztek számára. Becsből jelentik hogy az osztrák Landwehr-tisztek részére a hadtestparancsnokság mellett hadiiskolát fognak létesíteni, ugyszintén a magyar honvédtisztek számára is Budapesten. A hadiiskolába évenként 42 tisztet fognak felvenni.

Tüzek a délvidéken. A nagy hőség következtében egyre érkeznek hírek a délvidékről, hogy a tűz ismét nagy áldozatokat ki-

ván. Mokrinban aug. 30.-án nagy tűz pusztított, mely több mint harmincz házat elhamvasztott. — Nagyikindán kigyuladt a Bohn-féle téglagyár és teljesen leégett. A kár 70.000 kor. — Szászabányán, az ómáv fűrésztelepe és több ház égett le, a kár igen tetemes. — Gyárégés. Lőcséről írják: O-Lubló városban Cserneszky testvérek nagy börgyára, mely államsegélyben is részesült, teljesen elhamvad; az összes épületek és berendezés, valamint nyers és kész ipartermékek elpusztultak. A kár közel 80.000 korona.

Megmérgezett család. Zimonyból táviratozzak nekünk: Mihajlovics Bozsó iloki földbirtokos családját Szubotics Milena nevű cselédje megmérgezte. Az öttagú családott 29-én reggel a szomszédok holtan találták A szolgáló, a ki boszúból követte el tettét, megszökött, de a csendőrség elfogta.

Sikkasztó postakiadó. Mint temesvári tudósítónk jelenti, Mumper József gyertyamosi illetőségű 31 éves posta- és táviradkiadó, aki legutóbb a fehértemplomi és dettai postahivatalnál működött, közel 1000 korona elikkasztása után megszökött. Rendőrségünk tegnap az ellene kiadott körözőlevel alapján a Józsefváros egyik korcsmajában kinyomozta és letartóztatta. Kihallgatása után beszállították a fehértemplomi kir. ügyészségnek.

Az Ujvidéki Hirlap megszűnt. A délvidéki magyarságnak vesztesége van, az Ujvidéki Hirlap, független és hazafias organuma a magyar kulturának, mai számával megszűnt. Megirtuk aminap, hogy a lap felelős szerkesztője, Nemes Sándor dr. meghalt s ma tizenöt-észtendei fennállás után megszűnt lapja is, az egyetlen ujvidéki független magyar újság, mert Nemes dr. onzetlen anyagi támogatása nélkül fenn nem állhatott. Ujvidéki ellenzéki körökben erősen remélik, hogy a megszűnt újságot ismét életre kelthetik.

Pályázat ösztöndíjakra. A temesvári kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a budapesti keleti kereskedelmi akadémia egy hallgatója részére alapított 600 K-ás és a budapesti felső ipariskola egy tanulója részére alapított 400 K-ás ösztöndíjra. Mind a két ösztöndíjra csakis a kamarai kerületbe Temes, Torontál és Krassó-Szörény megye illetékességgel bírók, vagy ott születtek pályázhatnak. A szabályszerűen bélyegezett kérvények f. évi augusztus 20-áig a kamarai titkari hivatalban nyújtandók be. Azok, akik a keleti akadémia ösztöndíjára pályáznak, kötelesek igazolni, hogy egy felső kereskedelmi, vagy más középiskolát legalább is jó eredménnyel végeztek, vagy az intézet első évfolyamát megfelelő eredménnyel hallgatták. A felső ipariskola ösztöndíjára pedig azok, a legalább is 15 éves tanulók és iparossegédek pályázhatnak, akik a nevezett intézetbe akarnak lépni, Rendes tanulóknak a négy középiskola osztályt jól végzett tanulók, vagy felvételi vizsgát tett segédek vétetnek fel. Az intézet egyéves önkéntességi jogra képesít.

Felelős szerkesztőnk tavollétében a szerkesztésért felelős ifj. Buócz Béla.

5739 szám tan. 1905.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t.c. 8. §-a értelmében ezennel közhírré tételük, hogy a város törvényhatósági bizottsága a f. é. július 29-én tartott rendes havi közgyűlésében 158. jkvi. 5739. ikt. sz. a hozott határozatával Behr Ferencz volt városi előtogatati felvigyázónak f. é. augusztus 1-től kezdve havi 10 kor. kegydíjat szavazott meg.

Az esetleges felebbezések ezen közgyűlési határozat ellen f. é. augusztus 20-ig bejárólagon a városi tanácsnál nyújtandók be.

Versecz, 1905. évi augusztus hó 4-én.

Dr. Rezuha, polgármester,

Globus
Tisztelt Közlője

6283 szám tan. 1905.

Hirdetmény.

Az 1885. évi XXI. t.-cz. 8. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a város törvényhatósági bizottsága folyó évi július hó 29.-én tartott rendeshavi közgyűlésében 160 jkvi. 6283 ikt. ez 1905 szám alatt hozott határozatával az ujonnan felépített polgári leányiskolánál egy új iskolaszolgái állást rendszeresített.

Az ezen közgyűlési határozat elleni esetleges felebvezések folyó évi augusztus hó 20.-áig bezárólag a városi tanácsnál benyújthatók.

Versecz, 1905. évi augusztus hó 4. én.

Dr. Rezuca, polgármester.

981 szám 1905 végrh.

Árverési Hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a deési kir. törvényszéknek 1902 évi 2398 számú végzése következtében Dr. Czizer Akos ügyvéd által képviselt Deési hitelbank részvény társaság javára Dr. Olteanu Aurel ellen 200 K. s jár. erejéig 1902 évi június hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1450 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. járásbíró 1902 évi V. 609/20. számú végzése folytán 158 kor. 49 fill. hátralékos tokekövetelés, ennek 1901 évi augusztus hó 10 napjától járó 6 % kamatai, erejéig, verseczen alperes lakásán leendő megtartására 1905 évi augusztus hó 14-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Verseczen 1905 évi augusztus hó 1 napján.

Fixmann,
kir. bir. végrehajtó.

Van szerencsénk ezennel közölni
hogy

Aninai rúdvasunk és Resiczai lemezeink

a hatóságilag bejegyzett

„Korona farkas“

minőségi
védjegy-
gyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni
kérünk.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság magyar bányái hutai és uradalmainak igazgatósága.

Amatőr fényképezők

figyelmébe:

Fokozható művészi hatás tekintetéből korszakos jelentőségük a

Mayering Károly által feltalált optalochromat-folyadéklencsék

A 14 államban szab, nagyjelentőségű magyar találmány fényerősségben felülmúlja az eddig használt tömör üveglencsét. Rendkívül olcsó objectívjeink használhatóságaért és tartósságáért o o teljes felelősséget vállalunk. o o

Képes magyarázó arjegyzéket bérmenve küld

Mayering és Társai

Optikai-folyadéklencsé és műszergyára

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 30.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekről.
Jótállás: 25 000 koronát fizet Schicht György cég szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb.

Hőfém ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és a „szarvas“ vagy „kulcs“ védjeggyel legyen ellátva.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Cégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzüintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, címkek és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, címkkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola- és Petöfi-utca sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona és nyomása Versecz.